

NOTITIA LITTERARIA

(FABRIC., *Bibliotheca med. et infim. Latinit.*, tom. III, pag. 214.)

Henricus de Castro Marsiaco, abbas an. 1161 Altæcombæ in Sabaudia, et an. 1177 Clarævallensis, ord. Cisterc., deinde anno 1179 sub Alexandro III episcopus Albanus sive Albanensis in Campania Romana, et cardinalis legatusque apostolicus sub Gregorio VIII, diem obiit an. 1188. De eo Ughellus tom. I, p. 264 seq.; Sammarthani t. IV, pag. 31 et 256; Ondinus tom. II, pag. 1559. Ejus scripta hæc exstant in tomo tertio Bibliothecæ Cisterciensis Bertrandi Textoris sive Tissierii: Commentarius sive sermoes *De peregrinante civitate Dei*. Declaratio *adversus Albigenses*, quæ ex Baronio ad an. 1178, n. 29-37 exstat etiam in Chrysostomi Henriquez libro II, *Fasciculi sanctorum. ord. Cisterc.*, dist. 25. *Epistolæ ad diversos*, conferendæ cum *epistolis undecim* quas ex codice Clarævallensi edidit Edmundus Martene tom. I *Ancedotor.*, pag. 576 seq. His nuper accessit *Censura mprum et corruptelæ inter clericos et sacerdotes sui temporis*, quam vulgavit Joannes Petrus a Ludewig in reliquiis mss et diplomatum ineditorum tom. II, pag. 437, 441, et *litteræ quibus convocat præsules Germaniæ ad comitia deliberaturos de bello sacro adversus Saracenos*, id., p. 449-452. Inter epistolas a Martenio tom. I *Vet. Mon.* vulgatas legitur pariter ejus edictum quod dein Joannes Petrus Ludewig in suis Reliquiis tom. II vulgavit sub hoc titulo: *Censura, morum et corruptelæ inter clericos et sacerdotes sui temporis*. In Ludewigo tamen integriores sunt litteræ istæ: quam apud Martene; vicissim autem Martenii illæ multo correctiores sunt Ludewigianis. Præstat insuper animadvertere nec litteras illas Ludewigi integras esse, sed habere in fine assutum fragmentum alterum epistolæ forte ab altero auctore, et diverso de argumento scriptæ. MANSI.]

DOMNI HENRICI

CLARÆVALLENSIS QUONDAM ABBATIS

POSTMODUM

ALBANENSIS EPISCOPI

EPISTOLÆ.

(D. TISSIER, *Biblioth. Patr. Cisterc.*, t. III, p. 252.)

I.

Ad papam Alexandrum tertium. — Missus ad prædicandum bellum sacrum. nuntiat Henricum Campaniæ comitem crucem assumpsisse, commendatque pontifici terram seu principatum ipsius.

Ut in gaudio et exultatione metatis, quod pia sollicitudine seminastis, ad notitiam vestram, Pater sancte, deferimus, quod cura, quam nobis apostolica delegavit auctoritas, suaves in aliquibus et acceptabiles Deo fructus, fidei vestræ merito parturivit, ita ut et nos delectet executio boni operis, et vos certe pœnitere non debeat utilis et saluberrimæ jussionis. Illustris namque comes Henricus, noster specialissimus princeps et dominus terræ peregrinationis nostræ, compunctus et inspiratus a Domino, vexilla salutis primus arripuit, et dignum Domino spontanæ oblationis offerens sacrificium, ad æmulationem pii muneris ducem se cæteris præstitit pietatis. Jam in hortulo cordis ejus germina læta repullulant. Jam futuræ fertilitatis ipsius aprica

A viriditas hilarescit; ita ut sentientes in eo fragrantiam spei bonæ exsultemus et lætemur in ipso, tanquam in odore agri pleni, cui benedixit Dominus. Nuper enim circa Dominici Natalis proxima sacramenta de manu legati vestri vivificæ crucis signum pia devotione suscipiens, publicæ solemnitatis gaudium inopinatæ lætitiæ festivitate prævenit; ut de ipso quoque merito resonaret: *Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonæ voluntatis* (Luc. II). Ecce igitur pro eo coram vobis affectuosissimæ devotionis preces prona humilitate prosternimus, rogantes ut terram suam, quam patrocínio vestro ex fiducia multa commisit, meminertis, prout decet, apostolici præsidii tuitione vallandam; quatenus quisquis in eam aliquod fuerit in absentia principis machinatus incommodum, indignationem vestram se non dubitet incursum. Nulli etenim justius diligentia sacri apostolatus impenditur, quam ei, qui tollens crucem suam, per tot maris terræque discrimina crucis Dominum imitatur.